

شماره ۷۳۶۷۷/ت ۵۳۳۱۵هـ

۱۳۹۵/۶/۱۷

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نیرو - وزارت کشور - وزارت نفت

وزارت راه و شهرسازی - وزارت ورزش و جوانان - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت صنعت، معدن و تجارت

وزارت جهادکشاورزی - سازمان انرژی اتمی ایران

سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۶/۳ به پیشنهاد شماره ۶۰۶۴۱۲ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱۹ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (سابق) و به استناد تبصره (۳۳) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور، آیین‌نامه اجرایی بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) تبصره (۵) قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - قانون: قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور.

ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ - سازمان: سازمان بورس و اوراق بهادار.

ت - ناشر: وزارت امور اقتصادی و دارایی، شرکت‌های وابسته به وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهادکشاورزی، سازمان انرژی اتمی ایران، شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته.

ث - طرح: طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی با اولویت اجرایی پروژه‌ها و طرح‌های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل و نقل به ویژه وسایط نقلیه برقی، طرح‌های آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب‌شیرین‌کن، تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاه‌های برق با اولویت پروژه‌های با بازدهی (اندمان) بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (CHP) و برق و گرما و سرما (CCHP) شبکه‌های انتقال و توزیع برق، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته متقاضی استفاده از اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.

ج - اوراق مشارکت: اوراق بهادار اسلامی بانام یا بی‌نام که به موجب قانون یا مجوز بانک مرکزی به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر و تابع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ - و آیین‌نامه اجرایی آن می‌باشد.

چ - صکوک اسلامی: نوعی اوراق بهادار که طبق قوانین و مقررات و بر اساس دستورالعمل‌های مصوب سازمان و یا بانک مرکزی منتشر می‌شود نظیر صکوک اجاره و صکوک استصناع.

ماده ۲- در اجرای بند (الف) تبصره (۵) قانون، به ناشران اجازه داده می‌شود مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی به منظور اجرای طرح‌ها با تضمین خود منتشر نمایند. سهم هر یک از ناشران به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

ردیف	شرکت‌های موضوع بند (الف) تبصره (۵)	مبلغ (میلیارد ریال)
۱	شرکت‌های تابعه وزارت نفت	۲۰٫۰۰۰
۲	شرکت‌های تابعه وزارت نیرو	۲۰٫۰۰۰
۳	شرکت‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی	۱۰٫۰۰۰
۴	شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۰٫۰۰۰
۵	شرکت‌های تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۵٫۰۰۰
۶	شرکت‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۰٫۰۰۰
۷	شرکت‌های تابعه وزارت جهادکشاورزی	۱۰٫۰۰۰
۸	شرکت‌های تابعه وزارت ورزش و جوانان	۵٫۰۰۰
۹	شرکت‌های تابعه سازمان انرژی اتمی ایران	۱۰٫۰۰۰
	جمع کل	۱۰۰٫۰۰۰

تبصره - در صورت عدم جذب مبالغ پیش‌بینی شده مطابق جدول فوق توسط هر یک از ناشران یادشده، مبالغ مربوط به سهم سایر ناشران مذکور در جدول فوق افزوده می‌شود.

ماده ۳- هنگام واگذاری طرح‌هایی که مطابق این آیین‌نامه برای آنها اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی منتشر شده است، براساس قوانین و مقررات مربوط نسبت به تعیین تکلیف تضمین‌های آنها اقدام خواهد شد.

ماده ۴- ناشر می‌تواند به منظور تأمین قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های خود که حجم انتشار آن از سوی بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط در چارچوب بودجه مصوب دستگاه مربوط در سقف جدول مذکور حسب مورد به بانک مرکزی/سازمان اعلام می‌شود، نسبت به تقاضای موافقت اولیه از بانک مرکزی (در خصوص اوراق مشارکت و صکوک اسلامی) و سازمان (در خصوص صکوک اسلامی) برای انتشار اوراق مذکور براساس قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

ماده ۵- در اجرای بند (ب) تبصره (۵) قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مشارکت ریالی برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتفاعی نیمه‌تمام مندرج در پیوست شماره (۱) قانون تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

تبصره ۱- سهم هریک از دستگاه‌های اجرایی از اوراق مشارکت و عنوان طرح‌های ذی‌نفع موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تعیین می‌شود.

تبصره ۲- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای بازپرداخت سود علی‌الحساب و قطعی و ارزش اسمی اوراق مشارکت در سررسید و هزینه حق عاملیت را طی ردیف خاصی در لویح بودجه سالانه کشور منظور و برای پرداخت در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار دهد. نرخ سود اوراق موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی (به صورت مشترک) تعیین می‌شود.

ماده ۶- ناشران مکلفند فهرست طرح‌های متقاضی استفاده از منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک را ظرف بیست روز پس از ابلاغ این آیین‌نامه از طریق بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط جهت تصویب شورای اقتصاد ارایه نمایند.

تبصره - طرح‌های موضوع ماده (۵) این آیین‌نامه از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۷- اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی فروش نرفته طرح‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) تبصره (۵) قانون، قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرح‌ها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی و ذی‌حساب مربوط و سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق مشارکت واگذار شده قابل بازخرید قبل از سررسید توسط بانک عامل نمی‌باشد.

تبصره - ناشر مکلف است فهرست پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات طرح موضوع این آیین‌نامه را به همراه میزان مطالبات معوق آنها که به تأیید ذی‌حساب مربوط رسیده است، به بانک عامل ارایه دهد.

ماده ۸- با ارایه مدارک و مستندات مورد درخواست بانک مرکزی (در خصوص اوراق مشارکت و صکوک اسلامی) و سازمان (در خصوص صکوک اسلامی) از ناشر، موافقت اولیه انتشار اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی ظرف یک هفته صادر می‌شود و ناشر ظرف بیست روز از زمان دریافت موافقت اولیه مکلف به انتخاب بانک یا بانک‌های عامل خواهد بود.

ماده ۹- بانک عامل موظف است ظرف بیست روز نسبت به بررسی طرح در چارچوب قوانین و مقررات و الزامات مربوط به اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی موضوع این آیین‌نامه اقدام نماید.

تبصره - طرح‌های موضوع ماده (۵) این آیین‌نامه از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۱۰- بانک مرکزی پس از تأیید گزارش توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح‌های تأییدشده توسط بانک عامل، ظرف ده روز شرایط انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی را اعلام می‌نماید.

ماده ۱۱- بانک مرکزی/سازمان حسب مورد به تشخیص خود می‌تواند ناشر را به انتشار تمام یا بخشی از اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی به صورت الکترونیکی از طریق سامانه‌های مجاز ملزم نماید.

ماده ۱۲- نرخ سود اوراق منتشره بر اساس مصوبات شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود. **تبصره ۱-** نرخ درآمد صکوک اسلامی که در بازار سرمایه منتشر می‌شود باید به تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی برسد.

تبصره ۲- فروش اوراق منتشره در بازار سرمایه به قیمت بازار (بنا به درخواست ناشر) مجاز است.

ماده ۱۳- در اجرای بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون، ناشر مکلف به تأمین وثایق و تضمین‌های مورد نظر بانک عامل می‌باشد و در صورت عدم ایفای تعهدات ناشر در سررسید (طبق قرارداد عاملیت)، بانک عامل مکلف است از محل وثایق مذکور رأساً اقدام نماید.

ماده ۱۴- در صورتی که اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در طی مدت زمان مقرر به فروش نرسد، اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی به فروش نرفته طی برنامه زمان‌بندی

که از سوی بانک عامل و ناشر از قبل طراحی شده است به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات همان طرح قابل واگذاری است.

تبصره - به میزان اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی که واگذار می‌گردد از حجم مطالبات آنها از ناشر کاسته می‌شود.

ماده ۱۵- بانک عامل/کن مربوط در بازار سرمایه هیچ تعهدی برای پرداخت سودهای علی‌الحساب در سررسید در صورت عدم تأمین وجه آن از سوی ناشر به دارندگان اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی واگذار شده به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات ندارد و صرفاً پس از ضبط وثایق و دریافت وجه حاصل از ضبط تضامین اخذ شده موضوع ماده (۱۳) این آیین‌نامه امکان پرداخت اصل و فرع اوراق منتشره فراهم خواهد شد.

ماده ۱۶- با صدور مجوز نهایی انتشار اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی به بانک عامل، عرضه اولیه این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در بازار پول به صورت عمومی و در مدت زمان مقرر انجام می‌شود.

تبصره - با پذیرش این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در سازمان، معاملات ثانویه آن تابع شرایط سازمان خواهد بود.

ماده ۱۷- بانک عامل مکلف به درج عبارت «غیرقابل بازخريد قبل از سررسيد در بانک عامل» در گواهی خرید اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی برای آن دسته از اوراقی که به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات مشمول این آیین‌نامه واگذار شده است، می‌باشد.

ماده ۱۸- بانک مرکزی مکلف است آخرین اطلاعات مربوط به عرضه و فروش این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی را ماهانه از بانک عامل دریافت و به سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه نماید.

ماده ۱۹- بانک عامل موظف است وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در هر مرحله را براساس فهرست ناشران مزبور ظرف یک هفته در خصوص بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون به حساب تمرکز وجوه شرکت‌های مزبور و شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته نزد خزانه‌داری کل کشور و در خصوص بند (ب) به ردیف شماره (۳۱۰۱۰۲) جدول شماره (۵) قانون واریز کند.

ماده ۲۰- سایر موارد پیش‌بینی نشده در این آیین‌نامه در خصوص نحوه واگذاری، بازخريد و بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی تابع ضوابط و مقررات آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و دستورالعمل صکوک اسلامی مصوب شورای پول و اعتبار/سازمان حسب مورد می‌باشد.

ماده ۲۱- انتشار صکوک اسلامی موضوع این آیین‌نامه ملزم به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط علی‌الخصوص آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۱۸۴۸/ت۲۶۵۲-هـ مورخ ۱۳۹۴/۴/۴ و اصلاحات بعدی آن است.

معاون اول رئیس‌جمهور - اسحاق جهانگیری